



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LX. An fides sola justificet Relatiuè tantum, & non per modum Meriti, aut
Causa?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

credo me esse iustum; sum iustus apprehensivus.

3. Nec Applicatio iustificat; quia fieri eam per Sacramenta volunt; quibus priorem esse fidem oportet. At Lutherus l. Capt. baby. c. de Baptis. & in Asfert. art. 1. 2. 6. asserit, *Sacramenta non iustificare, sed solam fidem*, ut instrumentum apprehendens iustitiam.

At sic apprehensa fides est opus seu actio: ergo opere iustificamur.

INSTANT, Rom. 3. excludi opera, non ut opera, sed ut merita.

Ergo similiter non debet excludi dilectio, spes, &c. à iustificando: Proinde non *sola fides* iustificat.

INSTANT porro. Virtutes eæ excluduntur sub ratione meriti, uti & fides; at fides, quæ est apprehendens iustitiam, non excluditur à iustificando.

At fides propriè est iudicium; impropriè est apprehensio, sed non magis quam amor, gaudium: atqui hæc apprehendendo non iustificat; ergo nec fides. Quod si fidem esse fiduciam velint, hanc melius dilectio apprehendit, quam fides; nam magis illa venit, quam hæc.

QVÆSTIO LX.

An fides sola iustificet relative tantum, & non per modum meriti, aut causa?

LUTHERANI & CALVINIANI iuxta affirmant, fidem solum relative iustificare, id est, sic ut ea credendo accipiat, quod Deus offert promittendo. Apprehendit autem ut causa instrumentalis; & ad apprehensionem nihil in nobis concurrat actiue, sed tantum passivè. Vide supra quæst.

Idque, addit Scharpius in *Cursu Theolog.*

Sec. 22. q. 7. non virtute aut merito suo fides facit, nec ut est qualitas in nobis: sed correlatiue. In fœdere enim duo sunt:

1. Substantia, ut iustitia & salus oblata.
2. Conditiō, ut Fides apprehendens & applicans. *Sola*, particula exclusivæ additur, non ad separandas alias virtutes à fide, seu fidei; à quibus separari non possunt: sed à Causando iustificationem, vel ut preparatiōnes, vel merito & dignitate sua.

SVADET ibidem multis Scharpius; sed siculneis telis urget; quæ in scopum tendunt *solius fidei iustificantis* docendæ.

At directè docent *unam fidem iustificantem*, ac minimè *solam*. Sicque aliud moluntur; aliud consequuntur. Nec quid affert novi in re; sed eramben decies recoctam, Lector, si vel theologaster, iudicet æquus: satque liquent è dictis *quæst.* 57, 58.

AVTOR. Fides iustificat, Non solum patet supra; Nec relative solum, & per modum instrumenti: sed per modum causæ, dignitatis ac Meriti, improtrando ac promerendo: teste S. Scriptura.

I. Scripturæ docent Fidem esse causam iustificationis, dum dicunt Rom. 3. *Hominem iustificari PER fidem*. Ro. 5. *Iustificati Ex fide*. Vbi per, & ex causa significant; sicuti Ro. 3. 4. Gal. 2. 3. &c. ubi negat hominem iustificari per opera, legem, ex operibus, seu lege. Ita S. Aug. *præfat. in Psal. 31*. Nam & Alii in rebus per Scriptum EX, & PER significant veram causam; ut Iustificati per Christum, per Sanguinè, per mortem. Heb. 11. *Sancti per fidem vicerunt regna*.

II. Probant id loca, quæ testantur, fidem esse in: tium iustitiæ, sicque causam formalem inchoatam iustificationis.

tionis. Ro. 4. *Credenti in eum, qui iustificat impium, reputatur fides ad iustitiam: fides non apprehendit, sed est iustitia, perfectior vel imperfectior iuxta mēsuram charitatis.* 1. Cor. 3. *Fundamentum aliud nemo.* &c. Quod S. Patres de fide & operibus exponunt. Act. 15. *Fide purificans corda eorum, à peccatis & erroribus.*

III. Scripturæ docent Per fidem impetrari peccatorum remissionem: non tantum relatiuè respicere, & apprehendere. Vt Luc. 7. *Fides tua te saluam fecit, &c.* à peccatis. Mat. 15. *O mulier, magna est fides tua.* Mar. 7. *PROPTER hunc sermonem vade, exijt dom. à filia tua.* Sanitatem totam tribuit fidei. Sic & Rom. 4. de Abrahæ fide. Et Rom. 10. *Omnis, qui inuocauerit Nomen Domini, saluus erit. Quomodo autem inuocabunt, in quem non crederunt? Quomodo credent sine predicante?* Climax est: Prædicatio est causa fidei; fides, inuocationis; hæc salutis.

Huc incedit Consensus Sanctorum Patrum.

IV. Quia causa formalis iustificationis, non est iustitia in Christo; non remissio pec. in nobis: sed realiter inherens nobis iustitia; quæ infunditur per gratiam, non apprehenditur per fidem. Ad infusionem verò disponuntur actus fidei, timoris, &c. effectiuè; Sæctarij fingunt, disponere per *Præsentiam*; at fidem solam per *Apprehensionem*.

V. Necessitas Operum ad salutem euincit idem. Nam si fides sola iustificaret, sola etiam saluaret; nec amitti posset quibuscunque operibus malis, stante sola fide. Atq; hoc ita asserunt Sæctarij: *Lutherus in Capt. Bab. c. de B-*

ptis. Et Flaccianos Maioristas, seu Electorales Ministros reprehendunt Ministri Saxonici, seu Rigidi Lutheranos Molles in *Collog. Altemburg.* quod distinguat inter Iustitiam & Salutem; quasi sola fides iustificet, non operat; saluent opera, non fides sola. Quibus Molles Respondent: Opera ad salutem solam necessaria necessitate Præsentia aut Signis; salutem tamen, & iustitiam tribui soli fidei. Haftenus de Iustificatione: Porro

II. DE IUSTITIA INHÆRENTE, seu CAUSA Formali Iustifi- cationis:

QVÆSTIO LXI.

An iustitia nobis inherens sit formalis causa iustificationis absolutæ?

LUTHERANI mirificè variant, turbant fœdè, pugnantque desperatè: Principio se lucem huic quæstioni intulisse iactabant: nunc, ob spiritum diffidii, desperant.

I. LUTHERVS, & Aug. Confessio, Fidem asserunt, aut Christum fide apprehensum.

II. ILLYRICVS, Christi Obedientiam, & iustitiam nobis imputatam staturit.

III. OSTANDER, Dei iustitiam essentialem in nobis inhabitantem.

IV. CALVINVS iustificationem in sola Remissione peccati constituit; & imputationem iustitiæ Christi non negat.

V. BYCERVS & Pighius formalem eius causam duplicem assignant; Iustitiam nostram inherentem, & Christi imputatam. Hæc vniuersè:

Porro de singulis separatim. Ac primo de Inherente iustitia in nobis.